

ਏ ਕੇ ਸੀਕਰੀ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਜੇ. ਜੇ.

L —

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ,
ਜਲੰਧਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਵਰਿਆਮ ਰਾਉ-ਜਵਾਬਦਾਰ

LPANo 2012 ਦਾ 1042

ਮਾਰਚ 12, 2013

- A. ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ - CL X ~ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1965 -RL 8 - ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ - ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ - ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਧਾ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਇੱਕ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ - ਆਮ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ ਰਾਮ ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਸਲੂਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ।

(ਪਰਾ 17)

- B. ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950, ਕਲਾ. 226 - ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1965 (1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ) - RL 2 ਅਤੇ 8 - ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ - ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਹੀ ਗਿਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 13.9.1961 ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀ ਵਜੋਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਪਰਾ 14)

ਪੀ.ਐਸ.ਬਿਆੜਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

(2012 ਦੇ ਐਲਪੀਐਨ ਨੰਬਰ 1042 ਵਿੱਚ)

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਸ.

(2012 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 14705 ਵਿੱਚ)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

(2012 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 14705 ਵਿੱਚ)

ਟੇਕਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਵੈਚ, ਵਕੀਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(2012 ਦੇ LPANo. 1042 ਵਿੱਚ)

ਰਾਜੇਸ਼ ਸਹਿਗਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ।

(2012 ਦੇ LPAN 407 ਵਿੱਚ)

ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ, ਰਾਜ।

(2012 ਦੇ CWPNo. 14705 ਵਿੱਚ)

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜੇ.

(1) ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਜੰਗ ਛੇੜੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰ. 1042 ਆਫ 2012 (ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਜਲੰਧਰ ਬਨਾਮ ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ), 2012 ਦਾ 407 (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 14705 (201205) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰੁਖ ਬਦਲਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1042 (ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਜਲੰਧਰ ਬਨਾਮ ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ) ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੱਦੇ

(2) ਇਸ ਐਲਪੀਏ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ- ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰਿਆਇਤ ਨਿਯਮ, 1965 (ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, " 1965 ਨਿਯਮ") ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

(3) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਨੇ ਚੀਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਐਲਾਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਨਿਕ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ 20.7.1965 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1965 ਦੇ

ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਨੂੰ 17.11.1982 ਨੂੰ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ 30.9.1987 ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ 26.10.1962 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 18.11.1968 ਦੇ ਮੀਮੋ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

(4) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 18.11.1968 ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੀਮੋ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1.11.1962 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਜੱਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 30.9.1987 ਦੇ ਇਪਗਨਡ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ 17.11.1982 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਬਕਾਏ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ 6% ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ-ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਐਲਪੀਏ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 407 ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੁੱਦੇ (ਪੁਨ ਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਾਈਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ)

(5) 2012 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 407 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 6415 ਆਫ 2000 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ। ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 23.7.1996 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 482 ਆਫ 1985 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 23.7.1996 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 482 ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਸਲਾ ਹੁਣ ਮੁੜ-ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 482 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੁਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 1991 (1) ਐਸਐਲਆਰ 200 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ। ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਜੋ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ, ਜਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, 1995 (2) ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। SLR 313

XXX

XXX

XXX

“ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਭਾਵ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਤੋਂ 10 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ”

(6) ਤਤਕਾਲ LP, A ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 482 ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ LPA ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 27.8.2010 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(7) 15.1.2013 ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2012 ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 407 ਨੂੰ 2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1042 ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 14705 (ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਅਤੇ ਮੱਦੇ

(8) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 18 ਹੋਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੇ 2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14705 ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰਤੀ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ (ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਨਿਯਮ, 2009 ਦੇ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ (ਏ), (ਬੀ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। , (i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਕ੍ਰਮਵਾਰ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 5 ਸਾਲ 3 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 22 ਦਿਨ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ

ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲ.ਪੀ.ਏ.ਐਨ.1042 ਆਫ 2012 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਕਤ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਹਨਾਂ ਐਲ.ਪੀ.ਏ.

ਚਰਚਾ:-

(9) ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ 2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1042 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 1 ਕੀਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਿੱਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਜੇਕਰ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 26.10.1962 ਤੋਂ 8.1.1968 ਤੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 26.10.10 ਤੋਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1962**

(10) ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 13.9.1961 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਐਲਪੀਏ 7.1.2013 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ, ਤਾਂ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ (2) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ** ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਫਿਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ GJ (2007) 12 SCC 549 ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

(2) 2011 (2) SCT40

ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਜਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।** ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਐਲਪੀਏ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਰਕਾਰ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

(11) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸਿਪ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(12) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ

ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, 13.9.1961 ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12.10.1967 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ ਹੌਲਦਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ 13.9.1987 ਨੂੰ ਫੌਜ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ। ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ 43-1/2 ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜੇਬੀਟੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਦਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1.8.1992 ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ 31.3.1994 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10.10.2001 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਕੇਸ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ 7 ਸਾਲ, 9 ਮਹੀਨੇ ਹੈ। ਅਤੇ 9 ਦਿਨ, ਜੋ ਕਿ 10 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ 3 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਵਕਫ਼ਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਦੇਵ ਦੱਤ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਦਸਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੜ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(13) ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ **ਦੇਵ ਦੱਤ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ** ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ। ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਫਲਰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪੰਜਾਬ ਭਰਤੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ, 1982 (ਛੋਟੇ ਲਈ, "1982 ਨਿਯਮ")। ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਸੈਨਿਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ VII ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਗ II. ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ (1982 ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ) ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 2 ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 'ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ- ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗਾਂ (ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਸੇਵਾ। 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਸੀਵਿਲ ਨਿਯਮ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

(14) ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ 13.9.1961 ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀ ਵਜੋਂ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(15) **ਰਾਮ ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (4)** ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਪੱਧਰ. ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਲਈ

ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

"ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਆਮ ਜੋਖਮ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਜਾਂ 3 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈਆਂ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਇਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਕਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ: -

"ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਇੱਕੋ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ? ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਲੋਕ ਇੱਕ ਕਰੀਅਰ ਵਜੋਂ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ, ਹੋਰ ਕਰੀਅਰ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਖੁਦ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋਖਮ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਜਮਾਤ ਬਣਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੰਗ ਤੋਂ ਜੇ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ. ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ. ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਮਾਂ ਉਸ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

(16) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ **ਚਿਤਰਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹਨ।** ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਚਿਤਰਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸਨ। ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7.12.1957 ਅਤੇ 3.9.1959 ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 25.1.1974 ਅਤੇ 31.12.1974 ਨੂੰ ਸਾਰਜੈਂਟ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ITey ਕ੍ਰਮਵਾਰ 30.9.1974 ਅਤੇ 29.10.1976 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਸਪੋਰਟਸ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਮੋਬਿਲਾਈਜ਼ਡ ਡਿਫੈਂਸ ਪਰਸਨਲ ਵਜੋਂ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ **ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੀ/ਆਈਐਨਆਰਐਫ (1976 ਦਾ ਐਲਪੀਏਐਨ.401)** ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ (ਰਿਆਇਤ) ਨਿਯਮ, 1965, ਉਹ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ “ਮਿਲਟਰੀ ਸਰਵਿਸ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਸੇਵਾ। (ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸਮੇਤ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ

26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 352 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1968 ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ 1977 ਨਿਯਮ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। "

(17) **ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ** ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ **ਰਾਮ ਜਨਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ** ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹੀ ਸਲੂਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਆਮ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ (2012 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰ. 1042) ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੀ।

(18) **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ** ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ **ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)**, **ਰਾਣੀ ਜਨਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਅਤੇ **ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਨੀਆ (ਸੁਪਰਾ)** ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(19) ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਸ ਆਸਾਨੀ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਿਯਮ 2 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ "ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਧੇ, ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ **ਜਨਮ ਸਿੰਗਲ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। **ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੀ ਸੌਖ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸੌਖ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ **ਰਾਣੀ ਜਨਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ **ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੀ ਸੌਖ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 352 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਕੇਸ **(ਸੁਪਰਾ)**, ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸੌਖ ਦੇਖੀ ਪਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿੱਚ** ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ **ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)**, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਕੋਈ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। **ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ **ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(20) ਸ਼ਾਇਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1042 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਠੋਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕਿਊਰੀਅਮ ਅਤੇ ਉਪ ਚੁੱਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਨ ਲਈ। ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ (6)**, **ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਆਰ.ਜ਼ ਆਦਿ (7)**, ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਰਣੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਲਾਈਨਾਂ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 141 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

(21) 2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 407 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਰਹੂਮ ਪਤੀ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 14329 ਰਾਹੀਂ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -30/ਈ-3 ਮਿਤੀ 6.5.1991 .ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 77065A-1 ਮਿਤੀ 29.7.1991 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਡੀਮਡ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਡੀਮਡ ਮਿਤੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 7.12.1989 ਨੂੰ ਡੀਐਸਪੀ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ 14.5.1997 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਭਾਗੀ ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 13.8.1981 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੂਚੀ F ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਦਕਿ ਮਰਹੂਮ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਡੀਮਡ ਮਿਤੀ (6) (1989) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 101 (7) (1989) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 754 ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਡੀਐਸਪੀ ਦੇ ਰੈਂਕ ਅਤੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਡੀਮਡ ਮਿਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੇ 25.4.2000 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ 7.3.2000 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਮੀਮੋ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਰਹੂਮ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਮਰਹੂਮ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ, ਇਸ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਰਹੂਮ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ। ਵਕੀਲ, ਇਸ ਲਈ, ਬੇਨਤੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਅਸਥਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ

ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੀ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਮ ਇਲੀਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਵੇ।

(22) ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14705 ਆਫ਼ 2012 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 3.12.1971 ਤੋਂ 25.3.1977 ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀਐਮਸੀਜੈਸੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲਟਰੀ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਦਸਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨਗੇ। ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ,

1965 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਹੇਠ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬੀ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਦੂਜੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(23) 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 15.10.2009 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਹੁਣ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(24) ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ "ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

“8-ਬੀ. ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ।-

xx

xx xx

xx

(a) ਵਾਧਾ- ਉਪਰੋਕਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਾਧੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਲਾਭ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਾਧਾ ਉਦੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਚੋਣ, ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ”।

ਜੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇਗਾ:-

“8-ਬੀ, ਕ੍ਰੀਮੇਟ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ.xx ਵਿੱਚ

xx

xx xx xx xx

(ਏ) ਵਾਧਾ- ਉਪਰੋਕਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਾਧੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ,

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਪੋਸਟ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਾਧਾ ਉਦੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਚੋਣ, ਨਵੀਂ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "

(25) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਿਯਮ 8-ਬੀ (ਏ) ਹੁਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੇਵਾ ਲਈ ਵਾਧੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। Wliat ਨੂੰ ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪ ਧਾਰਾ (iii) ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਰਾਖਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 1.12.2011 ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ"। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ " ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਹ ਲਾਭ 1.1.2012 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੁਆਰਾ ਖੋਹ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

(26) ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2005 ਤੋਂ 2010 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੇ ਆਦਿ ਦੇ ਇਹ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ 1.12.2011 ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(27) ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 2012 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 1042 (ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਜਲੰਧਰ ਬਨਾਮ ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੈੱਟਾਸਿਡ ਸੀ. ਨਿਰਣਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਤਨ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿ 435 ਸ਼ਰੂਤੀ ਗੁਪਤਾ (ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂ ਝੂਠਾ, ਜੇ.)

2012 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 407 (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਾਜਵਾ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰਹੂਮ ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 14705 ਆਫ 2012 (ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੈਰਿਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਖਾਰਿਜ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

